

پیش‌بینی پیامدهای شغلی با استفاده از ویژگی‌های شخصیتی، ترجیحات و کاربردهای موسیقی

محمدعلی خویشتن‌دار^۱، سهیلا خویشتن‌دار^{۲*}، قاسم عباسی^۳

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، گروه مدیریت دولتی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران.

۲- استادیار، گروه مدیریت صنعتی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران (نویسنده مسئول). Soheila.Khishtandar@iau.ac.ir

۳- استادیار، گروه ریاضی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
تاریخ ارسال ۱۴۰۳/۰۳/۱۶	تحقیق حاضر با برقراری ارتباط بین روانشناسی موسیقی و روانشناسی سازمانی به تبیین شبکه روابط بین ترجیحات موسیقی، کاربردهای موسیقی و ویژگی‌های شخصیتی با پیامدهای شغلی پرداخته و امکان ایجاد بهبود در پیش‌بینی پیامدهای شغلی را بررسی می‌کند. این تحقیق در دسته تحقیقات کاربردی، کمی، پیمایشی و همبستگی قرار می‌گیرد. جامعه آماری، ایرانیان شاغل اند که در محافل اینترنتی طرفداران موسیقی فعال هستند. روش نمونه‌گیری آسان و حجم نمونه ۱۱۰۵ نفر بوده و از افرادی تشکیل شده که در شبکه‌های اجتماعی و وبسایت‌های علاقه‌مندان به موسیقی لینک پرسشنامه را دیده و اظهار تمایل به شرکت در تحقیق نموده‌اند. برای بررسی فرضیه‌های تحقیق از ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون سلسله‌مراتبی و مدلسازی معادلات ساختاری و تحلیل مسیر استفاده شده است. نتایج تحلیل همبستگی نشان داد، ترجیحات و کاربرد موسیقی با پیامدهای شغلی و ویژگی‌های شخصیتی همبستگی دارند. تحلیل رگرسیون سلسله‌مراتبی نشان داد، ترجیحات و کاربرد موسیقی به تنهایی از نظر آماری پیش‌بینی‌کننده‌های معناداری برای پیامدهای شغلی هستند. همچنین وقتی ترجیحات و کاربردهای موسیقی با ویژگی‌های شخصیتی ترکیب می‌شوند قدرت پیش‌بینی رفتارهای شهروندی سازمانی، رفتار مخرب کاری و قصد ترک شغل افزایش می‌یابد. شواهد مدل سازی معادلات ساختاری نشان می‌دهد که رابطه ترجیحات موسیقی با پیامدهای شغلی احتمالاً به واسطه کاربرد موسیقی در زندگی روزمره برقرار می‌شود. لذا استفاده از داده‌های مربوط به ترجیحات و کاربرد موسیقی به اعتبار پیش‌بینی ابزارهای سستی اضافه می‌کند
(مقاله پژوهشی)	
تاریخ پذیرش ۱۴۰۳/۰۵/۱۹	
کلمات کلیدی: روانشناسی موسیقی، روانشناسی سازمانی، ارزیابی و انتخاب برای استخدام	

تحقیقات متعددی انجام شده که نشان می‌دهند تفاوت‌های فردی مثل ویژگی‌های شخصیتی پیش‌بینی‌کننده‌های خوبی برای پیامدهای کاری هستند (Gottlieb & Gøtzsche-Astrup, 2020). علیرغم کارآمدی چنین پیش‌بینی‌کننده‌هایی که سالیان متمادی است برای پیش‌بینی رفتارها و قابلیت‌های شغلی افراد مورد استفاده قرار گرفته‌اند، هنوز امکان بهبود، اصلاح و افزودن متغیرهای اثربخش جدیدی وجود دارد. دو متغیری که به نظر می‌رسد قابلیت پیش‌بینی‌کنندگی رفتارهای شغلی افراد را دارند و هنوز به اندازه کافی در این زمینه مورد بررسی قرار نگرفته‌اند ترجیحات موسیقی افراد و کاربرد موسیقی در زندگی روزمره افراد هستند. در تحقیقات قبلی نشان داده شده که هر دو متغیر یعنی ترجیحات موسیقی یا به عبارت دیگر علاقه‌مندی به سبک‌های موسیقی خاصی نسبت به دیگر سبک‌ها و کاربردهای موسیقی یا به عبارت دیگر چرایی و چگونگی تمایل افراد به گوش دادن موسیقی در زندگی روزمره، به تفاوت‌های شخصیتی و شناختی افراد مربوط هستند (Chamorro-Premuzic & Furnham, 2007; Vella & Mills, 2016). از طرف دیگر تحقیقات زیادی نشان داده‌اند که ویژگی‌های شخصیتی افراد پیش‌بینی‌کننده معتبری برای پیامدهای سازمانی هستند (Gottlieb & Gøtzsche-Astrup, 2020). اما تحقیقات بسیار کمی رابطه ترجیحات و کاربردهای موسیقی با پیامدهای سازمانی را مورد بررسی قرار داده‌اند. بنابراین تحقیق حاضر قصد دارد با برقراری ارتباط بین روانشناسی موسیقی و روانشناسی سازمانی با مطالعه شبکه روابط بین ترجیحات موسیقی، کاربردهای موسیقی و ویژگی‌های شخصیتی با پیامدهای شغلی امکان ایجاد بهبود در پیش‌بینی و تبیین پیامدهای شغلی افراد را مورد بررسی قرار دهد.

محققان زیادی به کارآمدی تفاوت‌های فردی مانند ویژگی‌های شخصیتی برای پیش‌بینی پیامدهای شغلی افراد پرداخته‌اند. پنج عامل بزرگ شخصیت، سه‌گانه تاریک شخصیت و مدل هگزاگو، از جمله مدل‌هایی بوده‌اند که برای تبیین ویژگی‌های شخصیتی مرتبط با پیامدهای شغلی مثبت و منفی شامل شاخص‌های عملکرد شغلی (Vahdati & Hassanvand, 2019)، رفتارهای شهروندی سازمانی (Aghaz et al., 2016; Samavatyan et al., 2011)، تاب‌آوری (Ghaderi et al., 2016) خلاقیت کارکنان (Yao & Li, 2021)، رفتارهای مخرب کاری (Aghaz et al., 2016; Szabó et al., 2021)، میل به بروز خشونت در محیط کار (Jankovic et al., 2021) و فرسودگی شغلی (Smith et al., 2021) مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

همانطور که شخصیت افراد بر افکار، احساسات و رفتارهای آنها در محیط کار تأثیر گذار است، تفاوت‌های فردی مانند تفاوت‌های شخصیتی یا شناختی می‌تواند موجب تفاوت در سلیقه موسیقایی و تفاوت در قصد و منظور افراد از گوش کردن به موسیقی هم بشود. چامورو -پرموزیک و فورنهام (Chamorro-Premuzic & Furnham, 2007) نشان دادند تفاوت‌های شخصیتی و توانایی‌های شناختی افراد می‌تواند تا حدودی تعیین‌کننده چگونگی کاربرد موسیقی در زندگی افراد باشد. به طوری که افرادی که دارای ویژگی شخصیتی تجربه‌پذیری و از نظر فکری فعال هستند، و کسانی که دارای ضریب هوشی بالاتری هستند، تمایل به استفاده از موسیقی به شیوه‌ای منطقی/شناختی دارند، در حالی که افراد عصبی، درون‌گرا و غیروظیفه‌شناس بیشتر از موسیقی برای تنظیم احساسات مثلاً تغییر یا تقویت حالات

روحي استفاده می‌کنند. فريکه و هرزبرگ (Fricke & Herzberg, 2017) رابطه بين پنج عامل بزرگ شخصيت و سبک موسيقي مورد علاقه را در افراد آلماني زبان بررسی کردند. بووز و همکاران (Bowes et al., 2018) نقش شخصيت نرمال و غيرنرمال در علايق موسيقي و فيلم افراد را مورد بررسی قرار داده‌اند. نتايج اين تحقيق نشان داد که افراد، ژانرهایی را می‌پسندند که بيشترين همسویی را با ویژگی‌های شخصيتی آنها دارد. رنت فرو و گوسلینگ (Rentfrow & Gosling, 2003) چهار بعد ترجيح موسيقي را شناسایی کردند و روابط بين اين ابعاد را با ویژگی‌های شخصيتی، دیدگاه‌های شخصی و توانایی‌های شناختی مورد بررسی قرار دادند. گرین برگ و همکاران (Greenberg et al., 2015) با تکیه بر تئوی همدلی - سیستم‌سازی دریافتند افرادی که مغز همدلی کننده دارند موسيقي‌هایی از بعد ملایم (از ابعاد پنجگانه موسيقي (Rentfrow et al., 2011)) را ترجيح می‌دهند و افرادی که مغز سیستم‌ساز دارند موسيقي‌هایی از بعد پرشور و حرارت را ترجيح می‌دهند و برخلاف تصور قبلی محققان، موسيقي‌هایی از بعد پیچیده در ترجیحات آنها قرار ندارد. هو، چن و وانگ (Hu et al., 2021) نشان دادند که دانشجویان از موسيقي برای یادگیری و بهزیستی شامل بهزیستی فیزیکی، هیجانات مثبت، عزت نفس و معنای زندگی استفاده می‌کنند. اندرسون و همکاران (Anderson et al., 2020) با استفاده از داده‌های بزرگ و تکنیک‌های پیشرفته یادگیری ماشین نشان داده‌اند که ویژگی‌های شخصيتی نقش مهمی در ترجیحات موسيقي افراد ایفا می‌کنند. ولا و میلز (Vella & Mills, 2016) نقش میانجی کاربرد موسيقي در رابطه بين شخصيت و ترجیحات موسيقي را مورد بررسی قرار دادند.

با توجه به اینکه سبک موسيقي مورد علاقه افراد و کاربرد موسيقي منعکس‌کننده تفاوت‌های فردی هستند، لذا می‌توانند در جهت مقاصد سازمانی مثلاً شناسایی کارگران ناسالم یا درخور رسیدگی تا استخدام و گزینش مورد استفاده قرار بگیرند. هرچند اين دو شاخص به طور غير مستقیم با پیامدهای شغلی مرتبط هستند و ارتباط آنها کمتر شناخته شده و اعتبار کمتری دارند ولی کمتر تحت تأثیر تلاش افراد برای مدیریت پاسخها، مثلاً با تقلب یا دروغگویی، قرار می‌گیرند. علاوه بر این، مطالعات دلالت بر کارایی استفاده از رسانه های اجتماعی و ابزارهایی مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشین برای بهینه‌سازی فرایندهای انتخاب، ارتقا و انتقال نیروی کار مستعد دارند (Wenzhi et al., 2021). اغلب شبکه‌های اجتماعی شناخته شده مانند توئیتر، فیسبوک، مای اسپیس و سوندکلود، بدون توجه به تنظیمات حریم خصوصی کاربر، دسترسی به داده‌های مربوط به سبک موسيقي مورد علاقه افراد را در اختیار عموم قرار می‌دهند. با استفاده از این ابزارها می‌توان به راحتی به داده و اطلاعات خیلی زیادی در مورد ویژگی‌های افراد دست پیدا کرد و از آنها برای پیش‌بینی رفتار یا وضعیت سلامت روان افراد استفاده کرد (Alavijeh et al., 2023). ماناگوران، واراتان و الگرادی (Managuran et al., 2021) نشان دادند که می‌توان از فهرست موسيقي‌های محبوب افراد در فیسبوک برای شناسایی ویژگی‌های شخصيتی افراد استفاده کرد. تا به امروز، در اخلاق کسب و کار یا قانون، جانبداری یا مخالفتی نسبت به استفاده از این ابزارها نشده است. بنابراین اگر ابزارهای معتبری برای استفاده از داده‌های مربوط به ویژگی‌های افراد شامل علايق موسيقي و کاربرد آن در زندگیشان که به راحتی قابل جمع‌آوری است، در جهت پیش‌بینی رفتارهای سازمانی افراد در آینده، وجود داشته باشد، کمک زیادی به مدیران در فرایند استخدام خواهد نمود. این متغیرها می‌توانند به طور غير مستقیم کارکنان آینده سازمان را مورد سنجش قرار دهند و نیم‌رخي از کارکنان در اختیار مدیران قرار دهند. با توجه به بررسی پیشینه موضوع، فرضیه‌های زیر در این پژوهش مورد بررسی قرار خواهند گرفت:

فرضیه اول: ترجیحات و کاربرد موسیقی با پیامدهای شغلی همبستگی دارند.

فرضیه دوم: ترجیحات و کاربرد موسیقی با ویژگی‌های شخصیتی همبستگی دارند.

فرضیه سوم: ترجیحات و کاربرد موسیقی پیش‌بینی کننده پیامدهای شغلی هستند.

فرضیه چهارم: ویژگی‌های شخصیتی پیش‌بینی کننده پیامدهای شغلی هستند.

فرضیه پنجم: ترجیحات و کاربرد موسیقی به طور مؤثری به پیش‌بینی پیامدهای شغلی فراتر و بالاتر از ویژگی‌های شخصیتی که قبلاً مورد استفاده قرار می‌گرفت، کمک می‌کنند.

فرضیه ششم: کاربرد موسیقی، نقش میانجی را در رابطه بین ترجیحات موسیقی با پیامدهای شغلی ایفا می‌کند.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی است زیرا در آن هدف یافتن راه حلی برای مشکل پیش‌بینی پیامدهای شغلی کارکنان است تا بتوان با استفاده از مفاهیم شناخته شده در بحث روانشناسی سازمانی به طراحی سنجه‌هایی پرداخت که کارکنان با پیامدهای مثبت و منفی، توسط آنها قابل شناسایی باشند. از نظر نوع داده‌ها این تحقیق کمی است. از نظر استراتژی تحقیق در دسته تحقیقات پیمایشی قرار می‌گیرد زیرا به جمع‌آوری اطلاعات از افراد درباره دیدگاه، علایق و رفتارشان می‌پردازد. این تحقیق یک تحقیق مقطعی است زیرا پاسخ‌دهندگان در یک مقطع زمانی خاص مورد پرسش قرار می‌گیرند. همچنین این تحقیق در دسته تحقیقات همبستگی قرار می‌گیرد زیرا به جای آزمایش روابط علت و معلولی صرفاً به مشاهده روابط همبستگی متغیرها می‌پردازد.

جامعه آماری، ایرانیان شاغل به کار هستند که در محافل اینترنتی طرفداران موسیقی فعالیت دارند. روش نمونه‌گیری آسان مورد استفاده قرار گرفته. فرایند نمونه‌گیری به این صورت بوده که لینک پرسشنامه در چند کانال تلگرامی، وبسایت و انجمن علاقه‌مندان به موسیقی گذاشته شده و از افراد خواسته شده تا در صورت داشتن شرایط ذکر شده در بخش جامعه آماری و تمایل به مشارکت در تحقیق، ایمیلشان را ارسال کنند. سپس ایمیلی حاوی تعدادی پرسشنامه درباره ویژگی‌های شخصیتی، ترجیحات و کاربرد موسیقی و نیز ارزیابی عملکرد شغلی پاسخ دهند. نمونه شامل ۱۱۰۵ نفر (۳۰۴ زن، ۷۶۳ مرد و ۳۸ بدون پاسخ) بود که از سنین ۱۸ تا ۵۸ سال را شامل شده و میانگین و انحراف معیار سن پاسخ‌دهندگان به ترتیب ۲۶.۶۳ و ۸.۳۸ سال بود. افراد نمونه از نظر تحصیلات، ۲۸۷ نفر دیپلم و کمتر از دیپلم، ۶۶۹ نفر کارشناسی و ۵۹ نفر ارشد و دکتری و ۹۰ نفر بدون پاسخ بودند. لذا این نمونه هدف محققان را از بابت در برگرفتن طیف وسیعی از گروه‌های سنی و تحصیلی برآورده می‌کند. در ادامه ابزارهای مورد استفاده در پژوهش تشریح می‌شوند.

ترجیحات موسیقی: آزمونهای معتبر موجود برای اندازه‌گیری ترجیحات موسیقی مانند آزمون کوتاه سبک‌های مورد علاقه موسیقی رنت فرو و گوسلینگ (Rentfrow & Gosling, 2003) و همچنین مدل پنج عاملی ترجیحات موسیقی (Rentfrow et al., 2011) در بسیاری از مقالات پیشنهاد شده است. اما در این مطالعه نمی‌توان از آنها استفاده کرد. زیرا همانگونه که طراحان این آزمونها اشاره کرده‌اند، استفاده از آنها فقط در جوامع انگلیسی زبان مناسب است. از طرفی بررسی پیشینه نشان داد آزمونی که بتواند ترجیحات موسیقی فارسی زبان‌ها را اندازه‌گیری کند طراحی نشده است. لذا در این تحقیق آزمونی برای اندازه‌گیری ترجیحات موسیقی فارسی زبانان ایرانی

طراحی شده است.

روش کار به این صورت بوده که ابتدا لیستی از ژانرهای اصلی و فرعی موسیقی فارسی‌زبانان با نظرخواهی از پنج کارشناس موسیقی تهیه شد. برای اطمینان از اینکه لیست تهیه شده، همه سبکهای موسیقی را در بر گرفته چند سایت موسیقی فارسی مانند بیپ تونز، نواک، آوایدیا، ایران موزیک، نکست وان و سانگسرا نیز مورد بررسی قرار گرفتند و ژانرهای دیگری به لیست افزوده شد. لیست نهایی شامل ۸۰ ژانر موسیقی (۱۴ ژانر اصلی و ۶۶ ژانر فرعی) بود. سپس از ۵۸ شرکت‌کننده پرسیده شد که چقدر هر ژانر موسیقی را می‌پسندند و گوش می‌دهند و پاسخ‌ها با طیف پنج گزینه‌ای «متنفرم و هرگز گوش نمی‌دهم»، «متنفر نیستم ولی گوش هم نمی‌دهم»، «علاقه خاصی ندارم ولی اگر باشد گوش می‌دهم»، «دوست دارم و گاهی گوش می‌دهم»، «دوست دارم و همیشه گوش می‌دهم» ثبت شد. از شرکت‌کنندگان خواسته شد در صورتی که ژانری را نمی‌شناسند، از آن عبور کرده و نمره‌ای درج نکنند. بررسی ژانرهای مورد سؤالی که بدون پاسخ مانده بودند نشان داد فقط تعداد کمی (۲ درصد) از افراد همه ژانرهای فرعی (مانند پانک و رپ راک) را می‌شناختند. درحالی‌که تقریباً همه افراد (۹۹ درصد) همه ژانرهای اصلی (مانند پاپ و سنتی) را می‌شناختند. بر این اساس می‌توان گفت ژانرهای اصلی لیست تهیه شده می‌توانند مبنای مناسبی برای اندازه‌گیری ترجیحات موسیقی باشند. لیست نهایی شامل ژانرهای ۱. سنتی ایرانی ۲. آراندا بی و سول ۳. اپرا ۴. پاپ ۵. متال و هوی‌متال ۶. تلفیقی سنتی ۷. محلی ۸. کوچه بازاری ۹. عصرنو، بی‌کلام و آمبیانت ۱۰. رپ و هیپ‌هاپ ۱۱. نوحه، مداحی و مولودی ۱۲. رقص الکترونیک، تکنو و هاوس ۱۳. بلوز و جاز ۱۴. راک و آلترناتیو است.

در مرحله بعدی به منظور شناسایی ابعاد اصلی ترجیحات موسیقی، از تکنیک تحلیل مؤلفه‌های اصلی استفاده شد. ۸۵۱ نفر، ۱۴ ژانر شناسایی شده را با طیف پنج گزینه‌ای نمره‌گذاری کردند. به منظور تعیین تعداد عوامل ترجیحات موسیقی قابل استخراج از معیارهای همگرایی چندگانه شامل آزمون سنگ‌ریزه، قاعده کایسر (مقدارویژه بزرگتر مساوی یک)، تحلیل موازی شبیه‌سازی مونت کارلو و تفسیرپذیری عوامل استفاده شد. در نتیجه چهار عامل شناسایی شد که ۵۹ درصد کل واریانس را توضیح می‌دهند.

چرخش یا دوران عوامل به دو روش متعامد (واریماکس) و مورب (اوبلیمین) انجام شد. از آنجا که این دو روش چرخش، کمابیش یکسان هستند و همچنین از آنجا که میانگین همبستگی بین عوامل مورب کم بود ($r = 0.01$)، روش متعامد برای چرخش مورد استفاده قرار گرفت.

همانطور که بارهای عاملی چرخش‌یافته واریماکس در جدول (۱) نشان می‌دهند، ژانرهای معدودی، بار تقاطعی دارند و ساختار عاملی، واضح و قابل تفسیر است. ژانر پاپ تنها ژانری است که بار عاملی بزرگتر از ۰/۴ بر روی چند عامل دارد. به منظور تعیین نام مناسب برای ابعاد شناسایی شده، با سه روانشناس آشنا به موسیقی مشورت شد.

جدول (۱) بارهای عاملی ۱۴ ژانر موسیقی بر روی مؤلفه‌های اصلی چرخش یافته واریماکس

ردیف	ژانر	ابعاد ترجیحات موسیقی		
		اندیشمندانه و پیچیده	پر شور و عصیانگر	آرامش بخش و عاشقانه
۱	بلوز و جاز	۰/۸۵	۰/۰۱	-۰/۰۹
۲	اپرا	۰/۸۳	۰/۰۴	۰/۰۷
۳	سنتی ایرانی	۰/۶۶	۰/۱۴	۰/۰۲
۴	تلفیقی سنتی	۰/۶۴	۰/۰۹	۰/۱۵
۵	راک و آلترناتیو	۰/۱۷	۰/۸۵	-۰/۰۴
۶	متال و هوی متال	۰/۰۲	۰/۸۰	۰/۱۳
۷	عصرنو، بی کلام، آمبیانت	-۰/۰۶	۰/۰۵	۰/۷۲
۸	آر اند بی و سول	۰/۰۱	۰/۰۴	۰/۷۰
۹	پاپ	-۰/۲۰	۰/۰۶	۰/۶۴
۱۰	محلی	۰/۲۳	-۰/۲۱	۰/۵۹
۱۱	کوچه بازاری	-۰/۳۱	-۰/۱۹	۰/۵۷
۱۲	رپ و هیپ هاپ	-۰/۱۹	-۰/۱۲	۰/۱۷
۱۳	نوحه، مداحی، مولودی	-۰/۳۸	-۰/۲۱	۰/۱۱
۱۴	رقص الکترونیک، تکنو، هاوس	-۰/۰۲	۰/۱۵	-۰/۰۱

ژانرهایی که بیشترین بار را بر عامل اول داشتند عبارت بودند از: بلوز و جاز، تلفیقی سنتی، اپرا و سنتی. این عامل اندیشمندانه و پیچیده نام‌گذاری شده و از جمله ویژگی‌های این ژانرها الهام بخش بودن، ژرف اندیشانه بودن، پیچیده بودن، تصنیف شدن برای سازهای موسیقی و آرامش بخش و عاشقانه بودن را می‌توان ذکر کرد. عامل دوم با ژانرهای راک و آلترناتیو و همچنین متال و هوی متال تعریف شد. این عامل پرشور و حرارت و عصیانگر نام‌گذاری شد و ویژگی‌های این ژانرها را می‌توان مخدوش بودن، شلوغ و درهم بودن، بلند آوا و کوبشی بودن، پر شور و هیجان و سریع بودن و تهاجمی بودن دانست. عامل سوم با ژانرهای پاپ، آر اند بی و سول، عصرنو، بیکلام و آمبیانت، محلی و کوچه بازاری تعریف شد. این عامل آرامش بخش و عاشقانه نام‌گذاری شد و ویژگی‌های آن را می‌توان ساده بودن، آرامش بخش بودن، عاشقانه و غمگین بودن دانست. عامل چهارم با ژانرهای رپ و هیپ هاپ، رقص الکترونیک، تکنو و هاوس و نوحه، مداحی و مولودی تعریف شد. این عامل موزون و انرژی بخش نام‌گذاری شد و ویژگی‌های آن سرزندگی و داشتن ریتم است.

برای بررسی پایایی ابزار اندازه‌گیری از روش آزمون-بازآزمون استفاده شد. از ۴۸ نفر از مشارکت‌کنندگان خواسته شد سه هفته پس از زمان پاسخگویی اولیه، دوباره به پرسشنامه پاسخ دهند. مقیاس‌های وزنی واحدی برای اندازه‌گیری چهار عامل واریماکس در هر دو زمان محاسبه شد. سپس همبستگی بین ابعاد چهارگانه موسیقی در دو زمان محاسبه شد. نتایج نشان داد ترجیح هریک از ابعاد موسیقی در طول زمان ثابت می‌ماند. مقدار ضریب همبستگی پیرسون برای هریک از عوامل اندیشمندانه و پیچیده، پرشور و حرارت و عصیانگر، آرامش بخش و عاشقانه و موزون و انرژی بخش به ترتیب ۰/۷، ۰/۸۰، ۰/۸۹ و ۰/۸۲ بود.

کاربردهای موسیقی: از فهرست کاربردهای موسیقی، ارائه شده توسط چامورو -پرموزیک و فورنهام (Chamorro-Premuzic & Furnham, 2007)، استفاده می‌شود. این آزمون دارای ۱۵ سؤال است و پاسخ‌دهندگان کاربرد موسیقی در زندگی روزمره‌شان را با مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از (۱) کاملاً مخالف تا (۵) کاملاً موافق مشخص می‌کنند. بر

اساس پاسخ‌های ارائه شده کاربرد موسیقی برای افراد در سه دسته احساسی (با سؤالاتی مانند هر خاطره ای که دارم به یک ترانه بخصوص مرتبط است)، شناختی (با سؤالاتی مانند گوش کردن به موسیقی یک تجربه فکری برای من محسوب می‌شود) و پس‌زمینه‌ای (با سؤالاتی مانند از اینکه حین انجام کارم به موسیقی گوش دهم لذت می‌برم) مشخص می‌شود.

ویژگی‌های شخصیتی: برای سنجش ویژگی‌های مثبت شخصیتی از پرسشنامه هگزاکو ارائه شده توسط لی و آشتون (Lee & Ashton, 2010) استفاده می‌شود. این آزمون دارای ۶۰ سؤال است و پاسخ‌دهندگان میزان توافقشان با ویژگی‌های شخصیتی ذکر شده را با مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از (۱) کاملاً مخالف تا (۵) کاملاً موافق مشخص می‌کنند. بر اساس پاسخ‌های ارائه شده شش ویژگی شخصیتی شامل صداقت-فروتنی، هیجان‌پذیری، برون‌گرایی، سازگاری، وظیفه‌شناسی و تجربه‌پذیری ارزیابی می‌شوند. طوقی و گنجی (Tooghi & Ganji, 2021) ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه شصت سوالی فارسی هگزاکو را مورد بررسی قرار داده‌اند و آن را دارای اعتبار و روایی سازه بالایی ارزیابی کرده‌اند. برای سنجش ویژگی‌های منفی شخصیتی از آزمون کوتاه سه گانه تاریک، ارائه شده توسط جونز و پائولوس (Jones & Paulhus, 2013) استفاده می‌شود. این آزمون دارای ۲۷ سؤال است و پاسخ‌دهندگان میزان مطابقت با ویژگی‌های شخصیتی ذکر شده را با مقیاس نه درجه‌ای لیکرت از (۱) کاملاً مخالف تا (۹) کاملاً موافق مشخص می‌کنند. بر اساس پاسخ‌های ارائه شده، سه ویژگی شخصیتی موسوم به سه‌گانه تاریک شامل خودشیفتگی، ضد اجتماعی و ماکیاوولی ارزیابی می‌شود. عطاری و چگینی (Atari & Chegeni, 2016) و امیری و یعقوبی (Amiri & Yaghoobi, 2016) روایی و پایایی این آزمون را در جامعه ایرانی مورد بررسی قرار داده‌اند و آن را دارای ویژگی‌های روانسنجی مطلوب ارزیابی نموده‌اند.

پیامدهای شغلی: پیامدهای شغلی کارکنان با سنجه‌های نوآوری، رفتارهای شهروندی سازمانی و رفتارهای مخرب کاری، رضایت شغلی و قصد ترک شغل اندازه‌گیری می‌شود. که همگی مبتنی بر خودارزیابی افراد هستند. برای سنجش نوآوری و خلاقیت از شاخص نوآوری، ارائه شده توسط فرلی و هولران (Fairlie & Holleran, 2012)، استفاده می‌شود این آزمون دارای ۳ سؤال است و پاسخ‌دهندگان با مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از (۱) خیلی صادق است تا (۵) اصلاً صادق نیست پاسخ می‌دهند. برای سنجش رفتارهای شهروندی سازمانی از آزمونی به همین نام که ویلیامز و اندرسون (Williams & Anderson, 1991) ارائه کرده‌اند استفاده می‌شود و رفتارهای مخرب کاری از چک لیست رفتارهای مخرب کاری (Bennett & Robinson, 2000) استفاده می‌شود این آزمون دارای ۱۹ سؤال است و پاسخ‌دهندگان با مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت از (۱) هرگز تا (۷) همیشه پاسخ می‌دهند. برای سنجش رضایت شغلی و قصد ترک شغل از مقیاس واکنش شغلی، ارائه شده توسط چنگ و همکاران (Cheng et al., 2013) استفاده می‌شود این آزمون دارای ۷ سؤال است که ۴ سؤال آن مربوط به رضایت شغلی و ۳ سؤال مربوط به قصد ترک شغل است. پاسخ‌دهندگان با مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت از (۱) اصلاً موقعیت مرا توصیف نمی‌کند تا (۷) دقیقاً موقعیت مرا توصیف می‌کند، به این سؤالات پاسخ می‌دهند.

یافته‌های پژوهش

با استفاده از آزمون گم شدگی کاملاً تصادفی لیتل، ساز و کار گمشدگی داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. مشخص

شد که داده‌های گمشده به صورت تصادفی ایجاد شده‌اند و از یک منبع سیستماتیک نشأت نمی‌گیرند. سپس برای حداکثر کردن توان آماری، داده‌های گمشده با استفاده از روش حداکثر کردن امید ریاضی با مقادیر جایگزین اصطلاحاً جانمایی شدند.

نتایج بررسی پایایی همسانی درونی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۲ نشان داده شده است. ضرائب پایایی که در قطر ماتریس و در پرانتز نمایش داده شده اند نشان می‌دهند اغلب مقیاس‌های مورد استفاده در این تحقیق سطح قابل قبولی از پایایی همسانی درونی دارند، به جز زیر مقیاس ترجیح موسیقی آرامش‌بخش و عاشقانه که به اندازه کافی پایایی همسانی درونی نشان نمی‌دهد ($\alpha = 0.39$) لذا از تحلیل‌های بعدی کنار گذاشته می‌شود. همچنین مشاهده شد ضرایب پایایی همسانی درونی ترجیحات و کاربردهای موسیقی نسبت به ویژگی‌های شخصیتی و پیامدهای شغلی کمتر هستند.

بررسی ماتریس همبستگی در جدول (۲) و ضرائبی که از نظر آماری در سطح $p < 0.01$ معنادار هستند و با علامت * مشخص شده‌اند نشان می‌دهد، فرضیه اول مورد حمایت قرار می‌گیرد. ترجیح موسیقی اندیشمندانه و پیچیده با نوآوری و رفتارهای شهروندی سازمانی همبستگی معنادار مثبت دارد. همچنین ترجیح موسیقی موزون و انرژی‌بخش با رفتارهای مخرب کاری، قصد ترک شغل، رفتارهای شهروندی سازمانی و نوآوری همبستگی معنادار مثبت دارد. کاربرد احساسی موسیقی با رفتارهای شهروندی سازمانی، رضایت شغلی و قصد ترک شغل همبستگی معناداری دارد. همچنین کاربرد شناختی موسیقی با نوآوری، رفتارهای شهروندی سازمانی و رفتارهای مخرب کاری همبستگی مثبت دارد. همبستگی معنادار دیگری بین ترجیحات و کاربرد موسیقی و پیامدهای شغلی مشاهده نشد.

بررسی ماتریس همبستگی، فرضیه دوم را تأیید می‌کند. شواهدی مبنی بر اینکه ترجیحات و کاربرد موسیقی پیش‌بینی کننده ویژگی‌های شخصیتی هستند وجود دارد. ترجیح موسیقی اندیشمندانه با ویژگی تجربه‌پذیری رابطه همبستگی مثبت دارد. ترجیح موسیقی عصیانگر با ویژگی‌های تجربه‌پذیری و هیجان‌پذیری رابطه همبستگی منفی دارد. ترجیح موسیقی انرژی‌بخش با ویژگی‌های برون‌گرایی، تجربه‌پذیری و سازگاری رابطه همبستگی مثبت و با ویژگی ضداجتماعی رابطه همبستگی منفی دارد. کاربرد هیجانی موسیقی با ویژگی هیجان‌پذیری و ویژگی ضداجتماعی رابطه همبستگی منفی و با تجربه‌پذیری رابطه همبستگی مثبت دارد. کاربرد شناختی موسیقی با ویژگی‌های تجربه‌پذیری، هیجان‌پذیری، ضداجتماعی و ماکیاوولی رابطه همبستگی مثبت و با ویژگی سازگاری رابطه همبستگی منفی دارد. کاربرد زمینه‌ای موسیقی با ویژگی ماکیاوولی همبستگی مثبت و با هیجان‌پذیری رابطه همبستگی منفی دارد.

جدول (۲) ماتریس همبستگی متغیرهای تحقیق

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۱ ترجیح موسیقی اندیشمندانه	(۰/۶۱)																				
۲ ترجیح موسیقی عصیانگر	۰/۱۶۱*	(۰/۵۹)																			
۳ ترجیح موسیقی عاشقانه	۰/۲۴۱*	۰/۰۷۶	(۰/۳۹)																		
۴ ترجیح موسیقی انرژی‌بخش	۰/۱۵۸*	۰/۰۱۲	۰/۱۶۶*	(۰/۵۶)																	
۵ کلربرد هیجانی موسیقی	۰/۰۰۹	۰/۰۶۷	۰/۱۳۶*	۰/۱۳۸*	(۰/۶۵)																
۶ کلربرد شناختی موسیقی	۰/۲۷۷*	۰/۰۵۰	۰/۱۸۹*	۰/۰۷۶	۰/۱۵۰*	(۰/۷۳)															
۷ کلربرد پس‌زمینه‌ای موسیقی	۰/۰۸۷	۰/۱۴۴*	۰/۰۰۳	۰/۱۸۶*	۰/۳۸۸*	۰/۰۷۷	(۰/۶۸)														
۸ ویژگی صداقت‌غیروتنی	۰/۰۲۱	۰/۱۲۱	۰/۰۱۷	۰/۰۵۸	۰/۲۱۷	۰/۱۱۴	۰/۱۳۹	(۰/۷۰)													
۹ ویژگی هیجان‌پذیری	۰/۰۳۵	۰/۰۱۳۶*	۰/۰۱۹	۰/۰۴۶	۰/۲۸۴*	۰/۱۱۷*	۰/۱۴۹*	۰/۴۲۱*	(۰/۷۷)												
۱۰ ویژگی برونگرایی	۰/۰۴۴	۰/۰۴۳	۰/۰۴۴	۰/۱۹۴*	۰/۰۳۲	۰/۰۴۷	۰/۰۶۵	۰/۲۲۵	۰/۳۶۳*	(۰/۸۵)											
۱۱ ویژگی سازگاری	۰/۰۳۸	۰/۰۱۷	۰/۰۱۸	۰/۱۱۰*	۰/۰۱۶	۰/۱۳۶*	۰/۰۱۹	۰/۰۹۸	۰/۲۹۴*	۰/۰۵۷	(۰/۸۳)										
۱۲ ویژگی وظیفه‌شناسی	۰/۰۰۴	۰/۰۱۵	۰/۰۰۶	۰/۰۹۱	۰/۰۴۲	۰/۰۵۷	۰/۰۷۱	۰/۱۶۳	۰/۳۰۲*	۰/۱۱۰*	۰/۱۵۸*	(۰/۷۵)									
۱۳ ویژگی تجربی‌پذیری	۰/۳۳۲*	۰/۱۱۸*	۰/۰۷۴	۰/۱۵۴*	۰/۱۳۳*	۰/۳۳۸*	۰/۰۷۵	۰/۰۵۸۷	۰/۰۴۷	۰/۲۶۵*	۰/۰۴۶	۰/۰۹۰	(۰/۸۱)								
۱۴ ویژگی خودشیفتگی	۰/۰۱۴	۰/۰۰۳	۰/۰۰۸*	۰/۱۰۶	۰/۰۹۱	۰/۰۳۹	۰/۰۹۱	۰/۱۲۵	۰/۱۱۹*	۰/۲۴۷*	۰/۱۲۷*	۰/۰۹۲	۰/۱۵۹*	(۰/۷۹)							
۱۵ ویژگی ضداجتماعی	۰/۰۶۶	۰/۰۱۴	۰/۰۴۸	۰/۱۱۵*	۰/۱۴۲*	۰/۱۲۲*	۰/۰۳۷	۰/۱۱۱	۰/۰۹۵	۰/۰۵۸	۰/۵۱۳*	۰/۱۵۸*	۰/۱۱۸*	۰/۱۴۹*	(۰/۷۳)						
۱۶ ویژگی ماکیاوالی	۰/۰۲۷	۰/۰۰۴	۰/۰۶۲	۰/۰۴۳	۰/۱۰۵	۰/۱۴۸*	۰/۱۴۴*	۰/۱۰۹	۰/۰۸۰	۰/۲۴۶*	۰/۴۰۱*	۰/۱۵۴*	۰/۰۸۳	۰/۳۹۱*	۰/۴۳۵*	(۰/۸۵)					
۱۷ نواوری	۰/۱۲۱*	۰/۰۱۰	۰/۰۰۴	۰/۰۶۸*	۰/۰۵۵	۰/۲۱۲*	۰/۰۵۷	۰/۱۱۴	۰/۲۸۶*	۰/۲۲۸*	۰/۰۳۷	۰/۲۴۵*	۰/۵۲۲*	۰/۰۶۸	۰/۰۵۸	۰/۱۰۵	(۰/۷۴)				
۱۸ رضایت شغلی	۰/۰۲۹	۰/۰۴۶	۰/۰۳۹	۰/۰۰۲	۰/۰۹۴*	۰/۰۲۱	۰/۰۵۰	۰/۱۱۵	۰/۳۰۸*	۰/۱۹۹*	۰/۱۹۷*	۰/۲۱۵*	۰/۰۴۶	۰/۰۰۹	۰/۰۸۷	۰/۱۷۹*	(۰/۸۹)				
۱۹ رفتار شهروندی سازمانی	۰/۱۳۷*	۰/۰۶۱	۰/۰۲۰	۰/۰۹۱*	۰/۱۳۳*	۰/۰۷۳*	۰/۰۶۰	۰/۱۰۲	۰/۰۸۹	۰/۱۵۸*	۰/۳۲۲*	۰/۱۸۷*	۰/۲۲۲*	۰/۰۳۸	۰/۲۰۴*	۰/۲۸۷*	۰/۱۹۲*	(۰/۷۳)			
۲۰ رفتار مخرب کاری	۰/۰۲۴	۰/۰۵۹	۰/۰۲۳	۰/۱۴۱*	۰/۰۳۵	۰/۰۷۱*	۰/۰۶۷	۰/۰۸۵	۰/۰۶۴	۰/۱۱۶*	۰/۱۵۳*	۰/۳۲۴*	۰/۰۸۲	۰/۱۵۵*	۰/۱۷۶*	۰/۲۰۵*	۰/۱۰۸*	۰/۰۸۴	۰/۰۶۸	(۰/۷۰)	
۲۱ قصد ترک شغل	۰/۰۱۹	۰/۰۶۰	۰/۰۲۹	۰/۱۳۵*	۰/۰۸۸*	۰/۰۰۸	۰/۰۷۵	۰/۰۱۰	۰/۱۳۱*	۰/۰۴۶	۰/۱۱۹*	۰/۱۴۴*	۰/۰۲۷	۰/۰۷۲	۰/۰۸۱	۰/۰۵۴	۰/۰۲۶	۰/۰۶۵	۰/۰۵۵	۰/۰۱۳*	(۰/۸۸)

جدول (۳) تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی برای پیش بینی پیامدهای شغلی

[illegible]

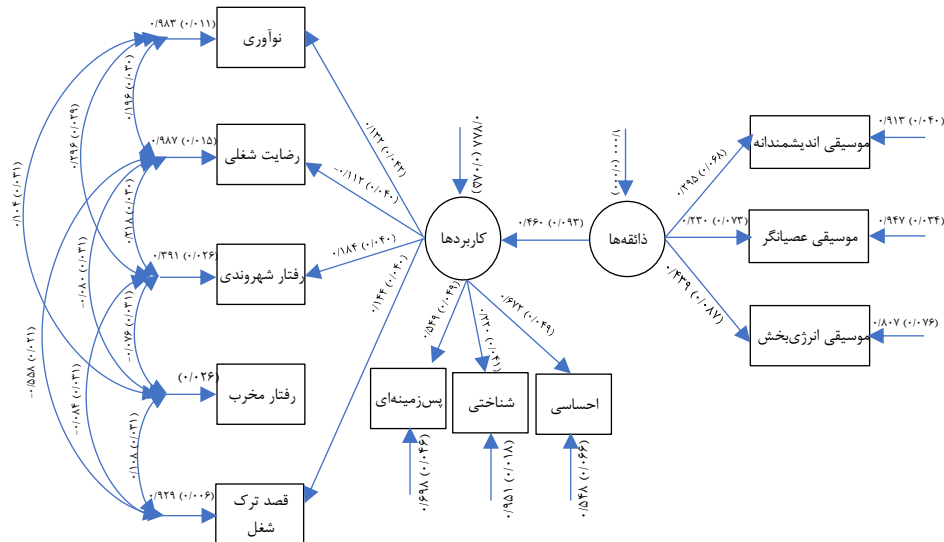
برای آزمون فرضیه‌های سوم و چهارم و پنجم تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی خطی انجام شد. مشخصاً برای آزمون فرضیه سوم و چهارم یعنی آزمون اینکه آیا ترجیحات و کاربرد موسیقی و ویژگی‌های شخصیتی هریک به تنهایی می‌توانند پیش‌بینی‌کننده پیامدهای شغلی باشند، از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شده است. برای آزمون فرضیه پنجم یعنی آزمون اینکه آیا ترجیحات و کاربرد موسیقی به طور مؤثری به پیش‌بینی پیامدهای شغلی فراتر و بالاتر از ویژگی‌های شخصیتی به تنهایی، کمک می‌کنند، تحلیل رگرسیون چندگانه دیگری با ویژگی‌های شخصیتی به تنهایی و به دنبال آن تحلیل ترکیب ویژگی‌های شخصیتی با ترجیحات و کاربرد موسیقی انجام شده است. سپس این تحلیل با جابجا کردن ترتیب تکرار شده است و معناداری تغییر در واریانس پیش‌بینی شده بعد از اضافه کردن هر دو، مورد مقایسه قرار گرفته است. نتایج این تحلیل‌ها در جدول (۳) آمده است.

شواهد مبتنی بر تحلیل‌های مربوط به فرضیه سوم و چهارم قویاً دلالت بر این دارد که ترجیحات و کاربرد موسیقی به تنهایی از نظر آماری پیش‌بینی‌کننده‌های معناداری برای پیامدهای شغلی هستند حتی وقتی اثر متغیر سن کنترل می‌شود. هرچند میزان واریانس پیش‌بینی شده توسط ترجیحات و کاربرد موسیقی برای هر یک از ۵ پیامد شغلی مورد بررسی بسیار اندک است، اما همه مدل‌ها به مقادیری رسیده‌اند که از نظر آماری معنادار هستند (ضرایب تعیین R^2) بین ۰/۰۲۱ و ۰/۰۷۷ هستند، همه مقادیر در سطح $p < 0.01$ معنادار هستند. مقادیری که در این سطح معنادار هستند در جدول با علامت * مشخص شده‌اند.

شواهد مبتنی بر تحلیل‌های مربوط به فرضیه پنجم نشان داد، که ترجیحات و کاربردهای موسیقی می‌توانند به طور مؤثری به پیش‌بینی پیامدهای شغلی فراتر و بالاتر از ویژگی‌های شخصیتی به تنهایی، کمک کنند (جدول (۳)). با در نظر گرفتن مقدار معناداری $p < 0.01$ ، وقتی ترجیحات و کاربردهای موسیقی با ویژگی‌های شخصیتی ترکیب می‌شوند (و بالعکس) قدرت پیش‌بینی رفتارهای شهروندی سازمانی، رفتار مخرب کاری و قصد ترک شغل افزایش می‌یابد. هرچند واریانس قابل پیش‌بینی حاصله، وقتی ترجیحات و کاربرد موسیقی به ویژگی‌های شخصیتی افزوده می‌شود بسیار ناچیز است (۲/). با این حال، به نظر می‌رسد شواهد به دست آمده از این تحلیل نشان می‌دهند استفاده از ترجیحات و کاربرد موسیقی برای پیش‌بینی پیامدهای شغلی در نمونه بزرگسالان شاغل می‌تواند به کارآمدی بالاتری بیانجامد.

مطابق فرضیه ششم با رویکرد مدلسازی معادلات ساختاری، کاربرد موسیقی، نقش میانجی را در رابطه بین ترجیحات موسیقی با پیامدهای شغلی ایفا می‌کند. برای آزمون این فرضیه یک مدل ساخته شد (شکل (۱)). تحلیل‌ها با نرم افزار MPlus با استفاده از تکنیک پیش فرض برآورد بیشینه درست‌نمایی با ۵۰۰۰ تکرار به دست آمده است. مدل پیشنهادی (شکل (۱)) (با ۱۰۵ مورد؛ جدول (۴)) مورد آزمون قرار گرفت و در کمتر از ۵۰۰۰ تکرار همگرا شد. مقدار کای مربع از نظر آماری معنی دار بود $X^2(48) = 332.410, p < 0.001$. البته اغلب اوقات برازش مدل‌های پیچیده اینچنینی، با این شاخص نقض می‌شود. تحلیل مسیر نشان می‌دهد، شاخص‌های برازش مدل به مقادیر نسبتاً مناسب و خوبی رسیده‌اند $(RMSEA = 0.075, 90\%)$ ، $(C.I. = 0.067 \text{ to } 0.083)$ ، $(comparative fit index = 0.90)$. به خصوص شاخص برازش ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد $(SRMR = 0.049)$ نشان‌دهنده برازش قوی مدل است. بنابراین می‌توان فرضیه خنثی ششم را رد کرد. یعنی با توجه به رویکرد معادلات ساختاری، مدل پیشنهادی پیش‌بینی پیامدهای شغلی، برازش نشان می‌دهد. شواهد مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان می‌دهد که رابطه ترجیحات موسیقی با پیامدهای

شغلی به احتمال زیاد به واسطه کاربرد موسیقی در زندگی روزمره برقرار می‌شود. همه روابط مقادیری را نشان می‌دهند که از نظر آماری معنادار هستند به استثنای روابط بین نوآوری و قصد ترک شغل و کاربرد موسیقی برای پیش‌بینی رفتارهای مخرب کاری (جدول (۴)).

شکل (۱) مدل پیشنهادی برای نقش میانجی کاربرد موسیقی در رابطه بین ترجیحات موسیقی و پیامدهای شغلی

جدول (۴) تخمین استاندارد پارامترهای مدل، خطاها و مقادیر معناداری دوطرفه

مقدار معنی داری	S. E.	تخمین استاندارد شده	مؤلفه های آزمون شده مدل
۰/۰۰۱	۰/۰۶۸	۰/۲۹۵	ذائقه به وسیله ترجیح موسیقی اندیشمندانه
۰/۰۰۵	۰/۰۷۳	۰/۲۳۰	ذائقه به وسیله ترجیح موسیقی عصیانگر
۰/۰۰۱	۰/۰۸۷	۰/۴۳۹	ذائقه به وسیله ترجیح موسیقی انرژی‌بخش
۰/۰۰۱	۰/۰۴۹	۰/۱۷۲	کاربردها به وسیله کاربرد هیجانی
۰/۰۰۱	۰/۰۴۱	۰/۲۲۰	کاربردها به وسیله کاربرد شناختی
۰/۰۰۱	۰/۰۴۹	۰/۵۴۹	کاربردها به وسیله کاربرد پس زمینه ای
۰/۰۰۱	۰/۰۹۳	۰/۴۶۰	کاربردها بنابر ذائقه ها
۰/۰۰۵	۰/۰۴۲	۰/۱۳۲	نوآوری بنابر کاربردها
۰/۰۱	۰/۰۴۰	-۰/۱۱۲	رضایت شغلی بنابر کاربرد
۰/۰۰۱	۰/۰۴۰	۰/۱۸۴	رفتارهای شهروندی سازمانی بنابر کاربرد
معنادار نیست	۰/۰۴۳	۰/۰۳۹	رفتارهای مخرب کاری بنابر کاربرد
۰/۰۰۱	۰/۰۴۰	۰/۱۴۴	قصد ترک شغل بنابر کاربرد
۰/۰۰۱	۰/۰۳۰	۰/۱۹۶	نوآوری با رضایت شغلی
۰/۰۰۱	۰/۰۲۹	۰/۲۹۶	نوآوری با رفتارهای شهروندی سازمانی
۰/۵۰۰	۰/۰۳۱	۰/۱۰۴	نوآوری با رفتارهای مخرب کاری
معنادار نیست	۰/۰۳۱	-۰/۰۴۶	نوآوری با قصد ترک شغل
۰/۰۰۱	۰/۰۳۰	۰/۲۱۸	رضایت شغلی با رفتارهای شهروندی سازمانی
۰/۰۱	۰/۰۳۱	-۰/۰۸۰	رضایت شغلی با رفتارهای مخرب کاری
۰/۰۰۱	۰/۰۲۱	-۰/۵۵۸	رضایت شغلی با قصد ترک شغل
۰/۰۵	۰/۰۳۱	-۰/۰۷۶	رفتارهای شهروندی سازمانی با رفتارهای مخرب کاری
۰/۰۱	۰/۰۳۱	-۰/۰۸۴	رفتارهای شهروندی سازمانی با قصد ترک شغل
۰/۰۰۱	۰/۰۳۱	۰/۱۰۸	رفتارهای مخرب کاری با قصد ترک شغل

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های مربوط به فرضیه های اول تا پنجم نشان داد که ترجیحات و کاربرد موسیقی با پیامدهای شغلی مرتبط

هستند. همچنین شواهد نشان می‌دهد که با ترکیب ویژگیهای شخصیتی با ترجیحات و کاربرد موسیقی برای پیش‌بینی پیامدهای مختلف شغلی افراد، منافع اندک اما از نظر آماری معناداری به دست می‌آید. به طور مشخص، گرایش به نوآوری، بیشتر با ترجیح موسیقی اندیشمندانه و پیچیده و نیز کاربرد شناختی موسیقی همراه است. همچنین به نظر می‌رسد متغیر رفتارهای شهروندی سازمانی بهترین بهره را از قدرت پیش‌بینی افزوده شده به واسطه استفاده از متغیرهای ترجیحات و کاربرد موسیقی می‌برد.

در این مطالعه رابطه بین ترجیحات متفاوت موسیقی و عملکردهای منفی و مثبت مورد بررسی قرار گرفت نتایج نشان داد که ترجیح موسیقی اندیشمندانه و پیچیده با نوآوری و رفتارهای شهروندی سازمانی همبستگی معنادار مثبت دارد. همچنین ترجیح موسیقی موزون و انرژی‌بخش با رفتارهای مخرب کاری، قصد ترک شغل، رفتارهای شهروندی سازمانی و نوآوری همبستگی معنادار مثبت دارد. کاربرد احساسی موسیقی با رفتارهای شهروندی سازمانی، رضایت شغلی و قصد ترک شغل همبستگی معناداری دارد. همچنین کاربرد شناختی موسیقی با نوآوری، رفتارهای شهروندی سازمانی و رفتارهای مخرب کاری همبستگی مثبت دارد. این نتایج همسو با مطالعه مروری انجام شده توسط (Gottlieb & Götzsche-Astrup, 2020) است که به مرور ۴۸ فراتحلیل پیرامون پیش بینی پیامدهای شغلی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی پرداخته‌اند.

بررسی رابطه ترجیحات موسیقی و ابعاد مختلف شخصیت در این تحقیق نشان داد که ترجیح موسیقی اندیشمندانه با ویژگی تجربه‌پذیری رابطه همبستگی مثبت دارد. ترجیح موسیقی عصیانگر با ویژگی‌های تجربه‌پذیری و هیجان‌پذیری رابطه همبستگی منفی دارد. ترجیح موسیقی انرژی‌بخش با ویژگی‌های برون‌گرایی، تجربه‌پذیری و سازگاری رابطه همبستگی مثبت و با ویژگی ضداجتماعی رابطه همبستگی منفی دارد. مقایسه جز به جز نتایج تحقیق با نتایج سایر تحقیقات به دلیل استفاده از سنج‌های متفاوت برای اندازه‌گیری ابعاد شخصیت و ترجیحات موسیقی امکان پذیر نیست. اما می‌توان اذعان نمود که تحقیقات زیادی وجود رابطه بین ابعاد شخصیت و ترجیحات موسیقی خاص را تأیید می‌کنند. (Greenberg et al., 2015) دریافتند کسانی که توانایی تفکر همدل دارند، موسیقی ملایم مانند ژانرهای آر اند بی، سول، مدرن و سافت راک را ترجیح می‌دهند درحالی‌که افرادی با توانایی تفکر سیستماتیک، موسیقی پرشور و حرارت مثل پانک، هارد راک و هوی متال را ترجیح می‌دهند. تجزیه و تحلیل ویژگی‌های روان‌شناختی و صوتی در موسیقی نشان داد که افرادی با توانایی تفکر همدل، موسیقی‌ای را ترجیح می‌دهند که دارای برانگیختگی کم (ملایم، گرم و حسی)، بار عاطفی منفی (افسرده‌کننده و غم‌انگیز) و عمق عاطفی (شاعرانه، آرامش‌بخش و خیال‌انگیز) باشد. در حالی افرادی با توانایی تفکر سیستماتیک، موسیقی را ترجیح می‌دهند که دارای برانگیختگی بالا (قوی، پرتنش، و هیجان‌انگیز) و بار عاطفی مثبت (متحرک) و عمق فکری (پیچیدگی) باشد. (Managuran et al., 2021) دریافتند که ترجیحات موسیقی افراد در فیس بوک برای شناسایی ویژگی‌های شخصیتی افراد مناسب است. نتایج حاصل از آزمون پنج عامل بزرگ شخصیت با پیش‌بینی شخصیت افراد بر مبنای موسیقی مورد علاقه‌شان در فیسبوک همراستا بود بنابراین می‌توان از پسندهای موسیقی برای شناسایی شخصیت افراد استفاده کرد. (Rentfrow & Gosling, 2003) نشان دادند که شخصیت، خودنگری و توانایی‌های شناختی همگی می‌توانند در شکل‌گیری و حفظ ترجیحات موسیقی نقش داشته باشند. (Bowes et al., 2018) ارتباط بین ابعاد روان‌پریشی و ترجیحات موسیقی و فیلم را بررسی کردند. دریافتند افراد ژانرهایی از موسیقی و

فیلم را ترجیح می دهند که بیشترین همسویی را با ویژگی های شخصیتی شان دارند. ویژگی بی باکی رابطه مستقیم با ترجیح موسیقی رپ و الکترونیک داشت، در حالی که ویژگی های مصونیت از استرس و تأثیر اجتماعی ارتباط معنی داری با این ترجیح موسیقی نداشتند. مطابق با نظریه انتخاب جایگاه، ویژگی های شخصیتی نه تنها با ترجیحات سرگرمی، بلکه با انگیزه های گوش دادن به موسیقی و تماشای فیلم، با کاربردهای مختلف مانند شناختی (مثلاً تحسین استعداد)، و عاطفی (مثلاً تنظیم خلق و خو) مرتبط است. مثلاً افراد روان رنجور ممکن است به دنبال سرگرمی هایی با محتوای منفی باشند که حداقل تا حدی منعکس کننده عواطف منفی آنها باشد تا تخلیه روانی عاطفی را تجربه کنند. همچنین، افراد روان رنجور ممکن است به دنبال سرگرمی هایی با محتوای مثبت، مانند ژانرهای عاشقانه، برای جبران حالات منفی شان باشند.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که کاربرد هیجانی موسیقی با ویژگی هیجان پذیری و ویژگی ضداجتماعی رابطه همبستگی منفی و با تجربه پذیری رابطه همبستگی مثبت دارد. کاربرد شناختی موسیقی با ویژگی های تجربه پذیری، هیجان پذیری، ضداجتماعی و ماکیاولی رابطه همبستگی مثبت و با ویژگی سازگاری رابطه همبستگی منفی دارد. کاربرد زمینه ای موسیقی با ویژگی ماکیاولی همبستگی مثبت و با هیجان پذیری رابطه همبستگی منفی دارد. این نتایج همسو با نتایج حاصل از تحقیق (Anderson et al., 2020) می باشد. (Anderson et al., 2020) ارتباط بین ویژگی های شخصیتی و رفتار گوش دادن به موسیقی را بررسی کردند. یافته های حاصل از یادگیری ماشین در این تحقیق نشان داد که پنج عامل بزرگ شخصیت با ترجیحات موسیقی و عادات رفتاری گوش دادن به موسیقی با دقت متوسط تا بالا پیش بینی می شوند. البته تحقیقات مختلف کاربردهای متفاوت موسیقی را در جنبه های دیگر نیز مورد بررسی قرار داده اند مثلاً (Hu et al., 2021) به بررسی رفتارهای استفاده از موسیقی برای یادگیری و سلامتی یا بهزیستی در بین دانشجویان پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که چگونه دانشجویان از موسیقی برای جنبه های مختلف زندگی مرتبط با یادگیری و مؤلفه های اصلی بهزیستی، از جمله بهزیستی جسمانی، روابط اجتماعی، احساسات مثبت، عزت نفس و معنای زندگی استفاده می کنند. نتایج تحقیق حاضر نشان داد ترجیحات و کاربرد موسیقی به تنهایی از نظر آماری پیش بینی کننده های معناداری برای پیامدهای شغلی هستند حتی وقتی اثر متغیر سن کنترل می شود. این نتایج همسو با تحقیق (Wenzhi et al., 2021) است. (Wenzhi et al., 2021) دریافتند ارزیابی مدیران منابع انسانی از شایستگی عمومی و همچنین دانش، مهارت ها، توانایی ها و سایر ویژگی های کارکنان بر مبنای علایق آنها در شبکه های اجتماعی با خودارزیابی کارکنان بسیار همسو بوده و این دو به خوبی پیش بینی کننده قصد رفتاری کارکنان (مثل گشودگی به تغییر) هستند.

در این تحقیق نقش میانجی کاربرد موسیقی، در رابطه بین ترجیحات موسیقی با پیامدهای شغلی مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد که کاربرد موسیقی در این رابطه نقش میانجی ایفا می کند. (Vella & Mills, 2016) به بررسی نقش میانجی کاربرد موسیقی در رابطه بین شخصیت و ترجیحات موسیقی پرداختند. آنها دریافتند تجربه پذیری، با ترجیحات موسیقی انعکاسی یا پیچیده (مثل جاز و بلوز) و همچنین موسیقی پرشور یا عصیانگر (مثل راک و متال) رابطه مستقیم و با موسیقی متعارف سرزنده (مثل کانتری و پاپ) رابطه معکوس دارد. در حالی که برون گرایی با ترجیحات ژانرهای انرژی بخش و ریتمیک (مثل رپ و سول) و ژانر متعارف سرزنده ارتباط مستقیم دارد. همچنین دریافتند ارتباط بین ویژگی خوش بینی و ترجیح موسیقی انرژی بخش و ریتمیک کاملاً از ویژگی برجسته تر برون گرایی تأثیر می پذیرد.

رابطه بین تجربه پذیری و ترجیح موسیقی انعکاسی یا پیچیده تا حدی از کاربرد شناختی موسیقی تأثیر می پذیرد. کاربرد احساسی موسیقی، رابطه تجربه پذیری و ترجیح موسیقی پرشور یا عصیانگر را به طور جزئی تحت تأثیر قرار می داد. همچنین نمرات روان رنجورخویی، استرس ادراک شده و افسردگی همگی با کاربرد احساسی موسیقی همبستگی مثبت داشتند.

یافته های مربوط به فرضیه ششم حاکی از آن است که کاربرد موسیقی به عنوان میانجی، در رابطه ترجیحات موسیقی با پیامدهای شغلی نقش ایفا می کند. بنابراین ممکن است آموزش افراد برای استفاده سازگارانه از موسیقی یا توصیه به گوش کردن ژانرهای خاص موسیقی برای تسهیل پیامدهای شغلی مثبت به عنوان نوعی مداخله، مؤثر باشد. در این رابطه تحقیقات زیادی انجام شده که پیوند بین موسیقی و رفتار اجتماعی را مورد بررسی قرار داده اند از جمله می توان به تحقیقات (Dogaru et al., 2024)، (Michel et al., 2017)، (Mangiacotti et al., 2019)، (Yi et al., 2024) اشاره نمود. لازم است قبل از انجام چنین مداخلاتی، تحقیقات تجربی انجام شوند تا دقیقاً تعیین شود که پیامدهای شغلی مورد نظر تحت تأثیر کدام کاربردها و ترجیحات موسیقی و نیز ویژگی های شخصیتی هستند. در صورت اثربخش بودن چنین تحقیقاتی، زمینه برای مداخله سازمانها فراهم می شود. بنابراین بهتر است تا زمان تکمیل شدن مطالعات سازمانها اجازه دهند افراد به سلیقه خودشان از موسیقی در شرایط مناسب بدون ایجاد مزاحمت برای دیگران، استفاده کنند.

نتایج فرضیه های اول تا پنجم دو کاربرد عمده دارد. اول اینکه صرف نظر از انسانی، اخلاقی یا قانونی بودن استفاده از چنین داده هایی برای اهداف یا مقاصد مختلف سازمانی، سازمانها به طور فزاینده ای از رسانه های اجتماعی و ابزارهایی مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی به عنوان ابزارهایی برای بهینه سازی فرایندهای استخدام و انتخاب استفاده می کنند. شواهد این تحقیق نشان می دهد که استفاده از چنین داده های در دسترس مانند ترجیحات و کاربرد موسیقی ممکن است بهبودهای کوچکی (اما از نظر آماری معناداری) را به اعتبار پیش بینی این ابزارها (و سایر گزینه های مشابه) اضافه کند. با این حال، با چنین شاخص های جدیدی باید با احتیاط برخورد شود تا اطمینان حاصل شود که استفاده از این ابزارها ناقض حقوق انسانی و اخلاقی و قانونی نیستند. دوم اینکه به نظر می رسد ترجیحات و کاربرد موسیقی در کنار هم به شکل پویا و پیچیده به عنوان عوامل پیشگویی کننده پیامدهای شغلی عمل می کنند. این امر به ویژه در ترکیب آنها با ویژگی های شخصیتی صدق می کند. با توجه به سهم اندک هر پیش بینی کننده به تنهایی، به سازمانها توصیه می شود که صرفاً بر اساس ترجیحات و کاربرد موسیقی یا ویژگی های شخصیتی به تنهایی، نامزدهای استخدام را انتخاب یا استخدام نکنند. تا زمانی که تحقیقات بیشتری این موضوع را به طور عمیق بررسی نکرده اند، سازمانها باید در مورد تصمیم گیری در مورد استخدام افراد، بر اساس هرگونه ترجیح یا کاربرد موسیقی خاصی (یا عدم ترجیح و کاربرد) محتاط باشند. یافته های این مطالعه نشان می دهد که شاخص های فردی روانشناسی-شغلی افراد را می توان با استفاده از داده های به ظاهر بی طرفانه مانند ترجیحات و کاربردهای موسیقی-متغیرهایی که به نظر می رسد مردم تمایلی به پنهان کردن آنها از کارفرمایان بالقوه ندارند-بدست آورد. اگر ابزارهای گزینشی، قصد استفاده از این داده های در دسترس را دارند، باید تأییدیه های علمی و اخلاقی لازم را بگیرند تا ضمن ایجاد رویه های مؤثر استخدام، از نقض احتمالی مسائل قانونی و اخلاقی جلوگیری به عمل آید.

با توجه به این که همه تحلیل های انجام شده در این تحقیق، ماهیت همبستگی دارند، مطمئناً برای تبیین روابط علت

و معلولی، تحقیقات بیشتری مورد نیاز است. تکنیک های مدل سازی آماری مانند تجزیه و تحلیل مسیر و مدل سازی معادلات ساختاری جایگزین تحقیقات تجربی نیستند. با این حال، یافته های این تحقیق با تبیین روابط متغیرهای مورد مطالعه، گامی کوچک در ارائه شواهدی برای انجام تحقیقات بعدی بر می دارد. احتمالاً متغیرهای میانجی دیگری به غیر از کاربرد موسیقی بین رابطه ترجیحات موسیقی و پیامدهای شغلی وجود دارند. همچنین این احتمال وجود دارد که افراد از موسیقی برای مقاصد دیگری فراتر از مواردی که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته استفاده کنند، و برخی از آنها ممکن است پیامدهای شغلی را از طریق مکانیسم های مختلفی تسهیل کنند. مثلاً این امکان وجود دارد که افراد بخواهند هنگام انجام تکالیف درسی از موسیقی اندیشمندانه و پیچیده استفاده کنند. یا از موسیقی انرژی بخش و موزون برای تسهیل تعامل اجتماعی با همکاران استفاده کنند. اگر اینطور باشد، استفاده از موسیقی به این شکل نشان می دهد که برخی از افراد بیشتر از سایرین توانایی استفاده از موسیقی برای تنظیم افکار، احساسات و رفتارهای خود را دارند و شاید این همان چیزی است که پیامدهای مثبت را تسهیل می کند. بنابراین ممکن است زنجیره علی به این صورت وجود داشته باشد که به موجب آن ابتدا فرد پذیرای قرارگیری در معرض انواع مختلف موسیقی است، از ژانر خاصی از موسیقی لذت می برد، به اندازه کافی آگاه است و توانایی خود تنظیمی دارد، و می تواند از موسیقی برای تسهیل پیامدهای شغلی مورد نظر استفاده کند. با این حال، چنین زنجیره هایی (مانند مدل آزمون شده در این مطالعه) بهتر است با طرح های آزمایشی و اندازه گیری های مکرر مورد آزمون قرار بگیرند. توصیه می شود در تحقیقات آتی به بررسی نقش این خودتنظیمی و زنجیره های احتمالی علی در بین متغیرها پرداخته شود. همچنین لازم به ذکر است که بررسی دقیق روابط همبستگی در این مطالعه نشان می دهد که بهترین شاخص پیش بینی کننده گرایش های نوآورانه، تجربه پذیر بودن است. نتایج این تحقیق با تحقیقات قبلی که در مقدمه به آنها اشاره شده مطابقت دارد و نشان می دهد کسانی که موسیقی اندیشمندانه و پیچیده و موسیقی انرژی بخش و موزون را ترجیح می دهند بیشتر احتمال دارد ویژگی شخصیتی تجربه پذیری از خود نشان دهند. البته هیچ گاه نباید همبستگی را دلیلی بر وجود روابط علت و معلولی دانست.

محدودیت دیگر، تعمیم یافته های تحقیق به جامعه آماری گسترده تر است. نمونه مورد مطالعه در این تحقیق محدود به ایرانیان فارسی زبان بود. به ویژه با توجه به اینکه متغیرهای اصلی تحقیق یعنی ترجیحات و کاربرد موسیقی، متغیرهایی با ماهیت فرهنگی هستند، ممکن است اثرات فرهنگی در مشاهده نتایج اثرگذار بوده باشد. تحقیقات بیشتری برای بررسی آثار جمعیت شناختی و فرهنگی باید انجام شود. نتایج این تحقیق نباید برای در اولویت استخدام قرار دادن افرادی که موسیقی اندیشمندانه و پیچیده را ترجیح می دهند یا از موسیقی فقط برای اهداف شناختی استفاده می کنند، در بین افرادی که شرایط یکسانی دارند استفاده شود. در عوض از مدیران انتظار می رود از نتایج این تحقیق برای بهبود ابزارها و تاکتیک های مورد استفاده در فرایند کارگزینی بهره ببرند، ابزارها و تکنیک هایی که بهتر می تواند (با ارزیابی دانش، مهارت ها و توانایی ها، ویژگی ها، داده های زیستی، تناسب و غیره) به تشکیل تیم های کارآمد و انتخاب افراد احتمالاً موفق در آینده بپردازد.

بررسی اعتبار سنجه ها نشان داد که ترجیحات و کاربرد موسیقی در مقایسه با ویژگی های شخصیتی و پیامدهای شغلی اعتبار کمتری داشتند. کم بودن ضرایب اعتبار منجر به کاهش همبستگی پیش بینی کننده با متغیر معیار می شود و در نتیجه بر ضریب رگرسیون آن تأثیر منفی می گذارد. بنابراین با توجه به یافته های تحقیق حاضر، پیشنهاد می شود از

مقیاس‌های معتبرتر برای اندازه‌گیری ترجیحات و کاربردهای موسیقی استفاده شود تا توان پیش‌بینی این دو متغیر برای پیامد شغلی افزایش یابد.

در آخر به محققان پیشنهاد می‌شود با بهره‌گیری از روش‌های تحقیق کیفی به غنی‌تر شدن این حوزه مطالعاتی که پیوند دهنده مباحث رفتار سازمانی و منابع انسانی است و در تحقیقات قبلی کمتر به آن پرداخته شده، کمک نمایند.

منابع

- Aghaz, A., Ziaie, M., & Farzad, G. (2016). Counterproductive Work Behavior and Organizational Citizenship Behavior: An Individual Differences Approach. *Organizational Culture Management*, 14(1), 155–179. <https://doi.org/10.22059/JOMC.2016.56511>
- Alavijeh, S. Z., Zarrinkalam, F., Noorian, Z., Mehrpour, A., & Etmiani, K. (2023). What users' musical preference on Twitter reveals about psychological disorders. *Information Processing & Management*, 60(3), 103269. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.ipm.2023.103269>
- Amiri, S., & Yaghoobi, A. (2016). Evaluation of the psychometric properties scale of Dark Triad of personality. *Research in Clinical Psychology and Counseling*, 6(1), 77–97. <https://doi.org/10.22067/IJAP.V6I1.49000>
- Anderson, I., Gil, S., Gibson, C., Wolf, S., Shapiro, W., Semerci, O., & Greenberg, D. M. (2020). "Just the Way You Are": Linking Music Listening on Spotify and Personality. *https://doi.org/10.1177/1948550620923228*, 12(4), 561–572. <https://doi.org/10.1177/1948550620923228>
- Atari, M., & Chegeni, R. (2016). Assessment of dark personalities in Iran: Psychometric evaluation of the Farsi translation of the Short Dark Triad (SD3-F). *Personality and Individual Differences*, 102, 111–117. <https://doi.org/10.1016/J.PAID.2016.06.070>
- Bennett, R. J., & Robinson, S. L. (2000). Development of a measure of workplace deviance. *Journal of Applied Psychology*, 85(3), 349–360. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.85.3.349>
- Bowes, S. M., Watts, A. L., Costello, T. H., Murphy, B. A., & Lilienfeld, S. O. (2018). Psychopathy and entertainment preferences: Clarifying the role of abnormal and normal personality in music and movie interests. *Personality and Individual Differences*, 129, 33–37. <https://doi.org/10.1016/J.PAID.2018.03.009>
- Chamorro-Premuzic, T., & Furnham, A. (2007). Personality and music: Can traits explain how people use music in everyday life? *British Journal of Psychology*, 98(2), 175–185. <https://doi.org/10.1348/000712606X111177>
- Cheng, P. Y., Yang, J. T., Wan, C. S., & Chu, M. C. (2013). Ethical contexts and employee job responses in the hotel industry: The roles of work values and perceived organizational support. *International Journal of Hospitality Management*, 34(1), 108–115. <https://doi.org/10.1016/J.IJHM.2013.03.007>
- Dogaru, I., Furnham, A., & McClelland, A. (2024). Understanding how the presence of music in advertisements influences consumer behaviour. *Acta Psychologica*, 248, 104333. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2024.104333>
- Fairlie, R. W., & Holleran, W. (2012). Entrepreneurship training, risk aversion and other personality traits: Evidence from a random experiment. *Journal of Economic Psychology*, 33(2), 366–378. <https://doi.org/10.1016/J.JOEP.2011.02.001>
- Fricke, K. R., & Herzberg, P. Y. (2017). Personality and self-reported preference for music genres and attributes in a German-speaking sample. *Journal of Research in Personality*, 68, 114–123. <https://doi.org/10.1016/J.JRP.2017.01.001>
- Ghaderi, S., Rostami, C., Ardalan, A., & Pashaei, T. (2016). Predict of job performance and resiliency based on personality characteristics. *Scientific Journal of Nursing, Midwifery and Paramedical Faculty*, 2(1), 48–58.
- Gottlieb, T., & Göttsche-Astrup, O. (2020). Personality and work-related outcomes through the prism of socioanalytic theory: A review of meta-analyses. *https://doi.org/10.1080/19012276.2020.1756902*, 72(4), 346–362. <https://doi.org/10.1080/19012276.2020.1756902>
- Greenberg, D. M., Baron-Cohen, S., Stillwell, D. J., Kosinski, M., & Rentfrow, P. J. (2015). Musical Preferences are Linked to Cognitive Styles. *PLOS ONE*, 10(7), 131–151. <https://doi.org/10.1371/JOURNAL.PONE.0131151>
- Hu, X., Chen, J., & Wang, Y. (2021). University students' use of music for learning and well-being: A qualitative study and design implications. *Information Processing & Management*, 58(1), 102409. <https://doi.org/10.1016/J.IPM.2020.102409>
- Jankovic, M., Sijtsma, J. J., Reitz, A. K., Masthoff, E. D., & Bogaerts, S. (2021). Workplace violence, post-traumatic stress disorder symptoms, and personality. *Personality and Individual Differences*, 168, 110410. <https://doi.org/10.1016/J.PAID.2020.110410>
- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2013). Introducing the Short Dark Triad (SD3): A Brief Measure of Dark Personality Traits. *http://dx.doi.org/10.1177/1073191113514105*, 21(1), 28–41. <https://doi.org/10.1177/1073191113514105>
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2010). Psychometric Properties of the HEXACO Personality Inventory. *http://dx.doi.org/10.1207/S15327906mbr3902_8*, 39(2 SPEC. ISS.), 329–358. https://doi.org/10.1207/S15327906MBR3902_8

- Managuran, K. D., Varathan, K. D., & Al-Garadi, M. A. D. (2021). Can music likes in Facebook determine your personality? *Malaysian Journal of Computer Science*, 34(1), 61–81.
- Mangiacotti, A., Hsu, M. H., Barone, C., Di Liberto, G., Van Puyvelde, M., Biasutti, M., & Franco, F. (2019). EFFECTS OF MUSIC THERAPY IN ELDERLY CARE: COGNITION, BIOMARKERS, MOOD AND SOCIAL BEHAVIOUR. *Alzheimer's & Dementia*, 15(7, Supplement), P1144. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jalz.2019.06.3500>
- Michel, A., Baumann, C., & Gayer, L. (2017). Thank you for the music – or not? The effects of in-store music in service settings. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 36, 21–32. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2016.12.008>
- Rentfrow, P. J., Goldberg, L. R., & Levitin, D. J. (2011). The structure of musical preferences: a five-factor model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 100(6), 1139. <https://doi.org/10.1037/A0022406>
- Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2003). The do re mi's of everyday life: the structure and personality correlates of music preferences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(6), 1236–1256. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.6.1236>
- Samavatyan, H., Khani, F., Nouri, A., & Samsam Shariat, M. R. (2011). The relationship between the big five personality factors of managers and supervisors with the employees's organizational citizenship behaviours. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 12(2), 38–46.
- Smith, C. E., Barratt, C. L., & Hirvo, A. (2021). Burned out or engaged at work? The role of self-regulatory personality profiles. *Stress and Health*, 37(3), 572–587. <https://doi.org/10.1002/SMI.3015>
- Szabó, Z. P., Simon, E., Czibor, A., Restás, P., & Bereczkei, T. (2021). The importance of dark personality traits in predicting workplace outcomes. *Personality and Individual Differences*, 183, 111112. <https://doi.org/10.1016/J.PAID.2021.111112>
- Tooghi, J., & Ganji, K. (2021). Standardization and adequacy of psychometric indices of Hexaco Questionnaire (HEXACO-60R) and its comparison with NEO-FFI-R. *Journal of Psychology New Ideas*, 8(12), 1–9.
- Vahdati, H., & Hassanvand, J. (2019). Investigating the Effect of Dark Triad on Job Performance Indicators of Human Resources. *Organizational Culture Management*, 17(4), 511–530. <https://doi.org/10.22059/JOMC.2019.264436.1007601>
- Vella, E. J., & Mills, G. (2016). Personality, uses of music, and music preference: The influence of openness to experience and extraversion. [Http://Dx.Doi.Org/10.1177/0305735616658957](http://Dx.Doi.Org/10.1177/0305735616658957), 45(3), 338–354. <https://doi.org/10.1177/0305735616658957>
- Wenzhi, Z., Yenchun, W., Chuangang, S., & Hao, W. (2021). Social media for talent selection? a validity test of inter-judge agreement and behavioral prediction. *Information Technology and Management 2021 22:1*, 22(1), 1–12. <https://doi.org/10.1007/S10799-021-00321-Z>
- Williams, L. J., & Anderson, S. E. (1991). Job Satisfaction and Organizational Commitment as Predictors of Organizational Citizenship and In-Role Behaviors. *Journal of Management*, 17(3), 601–617. <https://doi.org/10.1177/014920639101700305>
- Yao, X., & Li, R. (2021). Big five personality traits as predictors of employee creativity in probation and formal employment periods. *Personality and Individual Differences*, 182, 109914. <https://doi.org/10.1016/J.PAID.2020.109914>
- Yi, C., Naixin, L., Iyendo, T. O., & Apuke, O. D. (2024). Cognitive behavior, art, and music therapies intervention for treating the depression of children: A randomized control trial. *Psychiatry Research*, 333, 115716. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.psychres.2024.115716>

Predicting Work Outcomes Using Personality Traits, Music Preferences and Uses

Abstract:

By demonstrating the network of relationships between music preferences and uses and personality traits with work-relevant outcomes, this study bridges between music and organizational psychology and examines the possibility of predicting work-relevant outcomes. This research can be considered as an applied, quantitative, survey and correlational research. The statistical population consists of employed Iranians who are active in online music community forums. The sampling method was convenient and the sample size was 1105 people and it consisted of people who saw the link of the questionnaire on social networks and websites of music fans and expressed their willingness to participate in the research. Pearson's correlation coefficient, hierarchical regression analysis, structural equation modeling and path analysis were performed to test the research hypotheses. The results of correlation analysis showed that music preferences and uses are correlated with work-relevant outcomes and personality traits. Hierarchical regression analysis showed that music preferences and uses are statistically significant predictors for work-relevant outcomes alone. When music preferences and uses are combined with personality traits, the predictive power of organizational citizenship behaviors, counterproductive work behavior, and turnover intention increases. Evidence from structural equation modeling shows that the relationship between music preferences and work-outcomes are potentially mediated by use of music in everyday life. As a result, incorporating data of music preferences and uses in traditional predictive work-outcomes tools can add improvements in the validity of such tools.

Key words: music psychology, organizational psychology, assessment and evaluation for employment